

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА И
УСЛУГИТЕ“

Приета от ФС (протокол №11 / 25.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №11 / 08.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ПЛАНИРАНЕ И АНАЛИЗ НА ТЪРГОВСКАТА
ДЕЙНОСТ“

ЗА СПЕЦ: „Икономика и търговия“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА</i> <i>НАТОВАРЕНОСТ</i> <i>(часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р М. Стоянов)
2.
(доц. д-р Д. Желязкова)
3.
(гл. ас. д-р В. Петева)

Ръководител катедра:
„Икономика и управление на търговията и услугите“ (доц. д-р М. Стоянов)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Планиране и анализ на търговската дейност“ заема важно място в професионалната подготовка на студентите от спец. „Икономика и търговия“. Тя предоставя на студентите научни знания за теоретико-методологическите основи на планирането и икономическия анализ и тяхното място и значение в системата на фирменото управление. Подробно изяснява обектите на планиране и анализ на търговската дейност и конкретните методи, техники и процедури за осъществяването им според специфичните им форми на проявление, целите и задачите на субекта на управление. Главното предназначение на изучаването на дисциплината е формиране на професионална подготовка, мениджърска компетентност и умения в студентите относно методиката на планирането и анализа на обема и продуктовата структура на продажбите, потребностите от ресурси, величината на разходите, формирането на оптимална капиталова структура, благоприятна възвръщаемост и поддържане на фирмено равновесие.

Учебната дисциплина развива умения за практическо изпълнение на планирането и анализа на търговската дейност, основано върху важни показатели от функционирането на търговско-стопанските единици, комплексна диагностика на закономерностите в развитието на вътрешнофирмените ресурси и оползотворяване на възможностите на средата за правене на бизнес.

Предвидените форми за текущ контрол по „Планиране и анализ на търговската дейност“ (курсов проект, разработен за реален стопански субект, бизнес казус, тест) ще позволят на студентите да разширят своите компетентности и подобрят своята **математическа и цифрова компетентности, способности и умения за предприемачество**. Приложен аспект на учебната дисциплина е използването на финансово-счетоводната информация от реални търговско-стопански субекти, която с помощта на различни инструменти, методи и модели, прилагани в софтуерна среда да обезпечат подходящата информационна основа за подпомагането на вземането на всяко бизнес решение и постигане на успешно фирмено планиране.

Интердисциплинарният подход е широко застъпен предвид факта, че дисциплината включва познания от предметните области на икономиката на търговията, приложената математика, бизнес статистиката, изследователските техники, методи, инструменти и софтуерни приложения, използвани за организиране на данни, получаването на количествени оценки и тяхното анализиране, които подпомагат вземането на интелигентни и успешни стопански решения, основани върху извличането на знания от данни.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА ПЛАНИРАНЕТО И АНАЛИЗА		4	2	
1.1.	Търговският бизнес като обект на планиране и анализ			
1.2.	Планирането и анализа в системата на фирменото управление			
1.3.	Характеристики на фирменото планиране в пазарни условия			
1.4.	Принципи, подходи и форми на фирменото планиране			
1.5.	Функционални характеристики, задачи и форми на икономическия анализ на търговската дейност			
ТЕМА 2. МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ ОСНОВИ НА		3	2	

ПЛАНИРАНЕТО И АНАЛИЗА				
2.1.	Плановият микс - съдържание и структура			
2.2.	Плановият инструментариум. Основни характеристики на плановата технология			
2.3.	Продукти на фирменото планиране			
2.4.	Методи за планиране и анализ на търговската дейност			
2.5.	Организация на аналитичната дейност			
ТЕМА 3. ИНФОРМАЦИОННА БАЗА НА ПЛАНИРАНЕТО И АНАЛИЗА		6	4	
3.1.	Информацията като управленски ресурс и основа на планирането и анализа			
3.2.	Принципни изисквания към качествените характеристики на информацията			
3.3.	Основополагащи канали на информационното осигуряване			
3.4.	Методологически вариант за информационното осигуряване на фирменото планиране и анализ			
3.5.	Софтуерни приложения за бизнес планиране и анализ			
ТЕМА 4. ПЛАНИРАНЕ И АНАЛИЗ НА ПАЗАРНИЯ КАПАЦИТЕТ И ПРОДАЖБИТЕ НА ТЪРГОВСКАТА ФИРМА		4	4	
4.1.	Пазарите на търговската фирма			
4.2.	Анализ на пазарната конюнктура и пазарната стратегия на търговската фирма			
4.3.	Граници на пазарните условия и фази на развитие на търговския бизнес			
4.4.	Технологични аспекти на планирането и анализа на фирмените продажби			
4.5.	Балансирането на продажбите - основа на фирменото равновесие			
ТЕМА 5. ПЛАНИРАНЕ И АНАЛИЗ НА ПРОДУКТОВАТА СТРУКТУРА НА ПРОДАЖБИТЕ		4	2	
5.1.	Продуктовата структура - основа за качествен мениджмънт и стабилни пазарни позиции			
5.2.	Условия и фактори за оптимизиране на продуктовата структура на продажбите			
5.3.	Икономическа диагностика на обективните изменения в продуктовата структура на продажбите			
5.4.	Фирмени политики и стратегии в областта на продуктовата структура на продажбите			
5.5.	Методи, техники и процедури за планиране на продуктовата структура на продажбите			
ТЕМА 6. ПЛАНИРАНЕ И АНАЛИЗ НА СТОКОВОТО ПРЕДЛАГАНЕ		6	4	
6.1.	Стокова осигуреност на търговската фирма			
6.2.	Съдържателни елементи и причинно-следствени връзки на краткотрайните (текущи) активи			
6.3.	Основни обекти и технологични аспекти на икономическия анализ на стоките запаси			
6.4.	Методологически аспекти за оптимизиране и планиране количествената и качествената определеност на стоките запаси. Оценка на краткосрочните инвестиции на търговската фирма			
ТЕМА 7. ПЛАНИРАНЕ И АНАЛИЗ НА НЕТЕКУЩИТЕ (ДЪЛГОТРАЙНИТЕ) АКТИВИ НА ФИРМАТА		6	4	
7.1.	Характеристики и стратегии за развитие на търговския капацитет			

	тет на фирмата			
7.2.	Икономическа оценка и анализ на параметрите на развитието на нетекущите (дълготрайните) активи			
7.3.	Планиране на нетекущите (дълготрайните) активи на търговската фирма			
ТЕМА 8. ПЛАНИРАНЕ И АНАЛИЗ НА ТРУДОВИТЕ РЕСУРСИ		4	4	
8.1.	Човешкият фактор в търговския бизнес. Основополагащи обекти на оценка и съдържание на плановите решения за развитие на трудовите ресурси			
8.2.	Икономически анализ и планиране параметрите на трудовите ресурси в търговската дейност			
8.3.	Методологически аспекти на анализа и планирането на трудовите ресурси			
8.4.	Икономически анализ и обосновка на решенията за развитие на средствата за заплащане на труда и индивидуалната работна заплата			
ТЕМА 9. ПЛАНИРАНЕ И АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ ЗА ТЪРГОВСКАТА ДЕЙНОСТ		4	2	
9.1.	Целеви аспекти на планирането и анализа на разходите. Основополагащи обекти на планиране и анализ на разходите на търговската дейност			
9.2.	Система от индикатори за планиране и анализ на разходите за търговска дейност			
9.3.	Методи и техники за планиране и анализ на експлоатационните разходи за оперативна търговска дейност			
9.4.	Планиране на инвестиционните разходи в търговската фирма			
ТЕМА 10. ПЛАНИРАНЕ И АНАЛИЗ ПЕЧАЛБАТА, РЕНТАБИЛНОСТТА И ФИНАНСИТЕ НА ТЪРГОВСКАТА ФИРМА		4	2	
10.1.	Образуване и разпределение на brutния доход и печалбата в търговската фирма. Оценка на изменението и факторен анализ			
10.2.	Икономически анализ и планиране на рентабилността на търговската дейност			
10.3.	Икономически анализ и планиране на капитала и капиталовата структура			
10.4.	Капиталово бюджетиране			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Курсов проект (разработван за конкретен стопански субект)	1	45
1.2.	Електронен тест (затворени и смесени въпроси)	4	20
1.3.	Контролна работа (писмена върху задачи)	1	20
1.4.	Домашна работа (писмена върху задачи за конкретен стопан-	5	25

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

	ски субект)		
Общо за семестриалното оценяване:		11	110
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест със затворени въпроси и писмено решаване на задачи)	1	55
Общо за сесийното оценяване:		1	55
Общо за всички форми на контрол:		12	165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Йончев, Ц. и др. (2013). Икономически анализ на търговската фирма. София: ИК - УНСС, 2013.
2. Стоянов, М. (2023). Анализ на търговската дейност. Варна: УИ „Наука и икономика“.
3. Терезова, С. (2011). Бизнес план на търговската фирма (финансови аспекти). София: УИ „Стопанство“.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Башева, С. и др. (2016). Учебник по бизнес оценяване. София: ИК – УНСС, 2016.
2. Владимирова, Й. и др. (2017). Икономика на търговията. София: Изд. комплекс УНСС, 2017.
3. Добрев, Д. Планиране и прогнозиране. (2015). Варна: Унив. изд. „Наука и икономика“, 2015.
4. Кобелева, И. В. и др. (2015). Анализ финансово-хозяйственной деятельности коммерческих организаций. Москва: „Инфра-М“.
5. Костова, Н. Финансов анализ. (2019). Варна: „Актив – К“.
6. Костова, Н. и др. (2019). Ролята на финансовия анализ за управление на оборотния капитал, вземанията и кредитоспособността на предприятието. Варна: „Знание и бизнес“, Моногр. библ. „Знание и бизнес“, Кн. 2.
7. Райков, Е. (2013). Ръководство по управление на оборотния капитал. София: ИК – УНСС.
8. Стоянов, М. (2015). Глобални и регионални измерения на търговията. Варна: Унив. изд. „Наука и икономика“.
9. Терезова, С. (2012). Анализ на търговската дейност. София: ИК – УНСС.
10. Тимчев, М. (2011). Финансово-стопански анализ. София: „Нова звезда“.
11. Чуков, К. И др. (2022). Финансово-стопански анализ. София: ИК – УНСС.
12. Чуков, К. и др. (2017). Финансово-стопански анализ. София: ИК – УНСС.

Март 2024 г.
МС/ДЖ/ВП